

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Częstochowa

RAPORT ZA I PÓŁROCZE 2014 CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

Monitoring opracowany przez:

Konsorcjum badawcze:

Lider konsorcjum:

ALSTAT Aleksandra Langner

ul. Szkolna 1/207, 61-835 Poznań

tel. 502 492 806

Partner konsorcjum:

Ośrodek Badań Społecznych INDEKS

ul. Szkolna 1/207, 61-835 Poznań

tel. (61) 8 55 15 75, 502 625 176

SPIS TREŚCI:

1. WSTĘP	3
Struktura bezrobotnych w mieście Częstochowa.....	5
2. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW W MIEŚCIE CZĘSTOCHOWA	6
Bezrobotni według zawodów w mieście Częstochowa.	6
Bezrobotni według grup zawodów w mieście Częstochowa.....	10
Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w mieście Częstochowa w I połowie 2014 roku.	12
Struktura bezrobotnych w mieście Częstochowa w I połowie 2014 roku według sekcji PKD.....	13
Napływ bezrobotnych według zawodów w mieście Częstochowa w I połowie 2014 roku	14
Napływ bezrobotnych według grup zawodów w mieście Częstochowa w I połowie 2014 roku.....	16
3. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW	17
Oferty pracy według sekcji PKD w mieście Częstochowa w I połowie 2014 roku.	20
Struktura ofert pracy według PKD w mieście Częstochowa w I połowie 2014 roku	21
4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH	23
Zawody deficytowe w mieście Częstochowa w I połowie 2014 roku	24
Zawody nadwyżkowe w mieście Częstochowa w I połowie 2014 roku.	27
Zawody zrównoważone w mieście Częstochowa w I połowie 2014 roku.....	34
Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w mieście Częstochowa	36
Szansa uzyskania oferty w zawodzie w mieście Częstochowa	39
5. WNIOSKI	40
Spis tabel.....	44

1. WSTĘP

Prezentowany *Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Częstochowa w I połowie 2014 roku*, jest kolejnym, cyklicznym opracowaniem, który stanowi kompleksową analizę zjawiska bezrobocia, notowanego w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie w okresie od stycznia do czerwca 2014 roku oraz według stanu na dzień 30 czerwca 2014 roku. Systematyczność opracowania umożliwia obserwowanie globalnych zmian kształtujących lokalny rynek pracy zwłaszcza w kontekście przeobrażeń struktury i stanu bezrobocia rejestrowanego wśród mieszkańców Częstochowy. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jedną z najbardziej trafnych metod obserwacji i analizy zmian i tendencji zachodzących na lokalnych rynkach pracy. Niezwykle ważną cechą metodologii opracowania jest jego powtarzalność i systematyczność w analizowaniu danych, dzięki czemu możliwa jest interpretacja sytuacji na przestrzeni kilku lat. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych pełni niezwykle ważną rolę zwłaszcza w sytuacjach zmian zachodzących na rynku pracy w skali całego kraju, jak i w skali mikro na poziomie danego powiatu lub miasta. W ostatnich latach dynamicznie zmieniały się wskaźniki bezrobocia zarówno w skali makro jak i w mieście Częstochowa. W określonych zawodach, dużych i elementarnych grupach zawodowych oraz w wybranych branżach jest i prawdopodobnie będzie dużo trudniej o pracę, dlatego taką istotną rolę pełni monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Kluczowym celem prezentowanego raportu jest przede wszystkim stworzenie klasyfikacji zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Częstochowa, na które występuje mniejsze lub większe zapotrzebowanie ze strony lokalnych pracodawców oraz zawodów, w których występuje mniejszy lub większy odsetek osób bezrobotnych, którzy nie mogą podjąć pracy ze względu na brak ofert pracy w danym zawodzie. Zaletą narzędzia diagnozującego strukturę bezrobocia i zmian dokonujących się na lokalnym rynku pracy, jakim jest monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest również możliwość uzyskania wszechstronnych i kluczowych informacji przydatnych dla wszystkich uczestników rynku pracy. Stała analiza zapotrzebowania pracodawców na pracowników o określonych kwalifikacjach pozwala, poprzez lepsze dopasowanie kwalifikacji lub ich zmianę, spełnić oczekiwania kadrowe pracodawców. Ranking ma istotne znaczenie również w wyznaczeniu kierunków szkolenia bezrobotnych, usprawnieniu poradnictwa zawodowego oraz ułatwieniu realizacji programów aktywizujących osoby bezrobotne w celu promowania ich zatrudnienia. Monitoring zawodów deficytowych

i nadwyżkowych jest skierowany także do osób bezrobotnych, poszukujących pracy i uczących się, jak również wszelkich instytucji edukacyjnych i szkoleniowych. Opracowanie to powinno służyć przedstawicielom instytucji rynku pracy, przedstawicielom instytucji edukacyjnych na zapoznanie się ze skalą niedostosowania struktury zawodów do potrzeb rynku pracy. Monitoring wskazuje także na konieczność prowadzenia zintegrowanych działań na rzecz dostosowania systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla określenia potrzeb szkoleniowych bezrobotnych i kształcenia zawodowego. Zawody deficytowe i nadwyżkowe wyznaczone są w oparciu o następujące mierniki:

- średnią miesięczną nadwyżkę (deficyt) podaży siły roboczej,
- wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów,
- wskaźnik długotrwałego bezrobocia,
- wskaźnik szansy uzyskania oferty
- strukturę bezrobotnych i ofert pracy według zawodów i PKD.

Niniejsze opracowanie zostało sporządzone w oparciu o tablice wynikowe zaimplementowane do Aplikacji Monitoring Zawodów. Aplikacja (MZ) pozwala na wykorzystanie w formie edycji zestawień zawierających wyliczone wskaźniki umożliwiające określenie zawodów deficytowych i nadwyżkowych, jak również pozwala na przeprowadzenie analizy i interpretację uzyskanych wyników. Dokonana analiza została przygotowana według zaleceń metodycznych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz zgodnie z art. 9 ust.1 pkt. 9 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku z dnia 20 kwietnia 2004 r. Na potrzeby sporządzenia niniejszego raportu przyjęto także założenie, iż analizowane będą te wskaźniki i te zmienne, które charakteryzują się najwyższym natężeniem danej cechy. Podstawowym źródłem danych, które zostały wykorzystane w niniejszym raporcie diagnostycznym są:

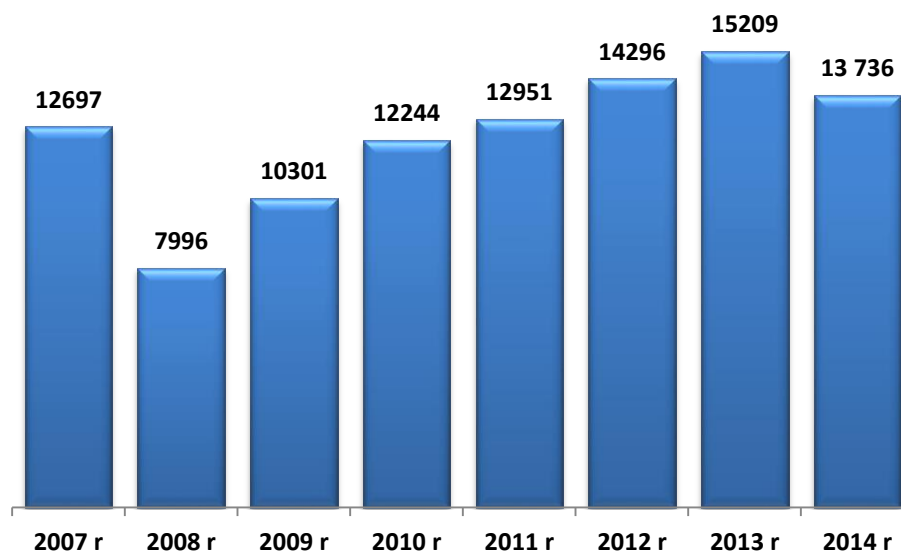
- ✓ Załącznik 2 do sprawozdania MPiPS-01– Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej.

- ✓ Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 – Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności.

Struktura bezrobotnych w mieście Częstochowa

Stopa bezrobocia w mieście Częstochowa cechuje się wysokim wskaźnikiem. Na dzień 30 czerwca 2014 roku stopa bezrobocia wynosiła 12,1%. Stopa bezrobocia w mieście Częstochowa była wyższa niż dla całego województwa śląskiego i taka sama jak dla kraju. Według danych PUP w Częstochowie na koniec czerwca 2014 roku stopa bezrobocia dla województwa śląskiego wynosiła 10,2%. Liczba osób bezrobotnych zamieszkałych w Częstochowie i zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie według danych na dzień 30 czerwca 2014 roku wynosiła 13 736, z czego 48,0% tj. 6 598 stanowiły kobiety. Liczba bezrobotnych mężczyzn to 7 138 – 52,0% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych. Okazuje się, że po raz pierwszy od sześciu lat liczba osób bezrobotnych przestała wzrastać. Do tej pory wzrost liczby osób rejestrujących się w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie miał charakter stały i notowany był od końca czerwca 2008 roku. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych na dzień 30 czerwca 2014 roku, była niższa aż o 1 473 osoby. Spadek liczby osób bezrobotnych wyniósł 9,7%

Wykres nr. 1 Liczba osób bezrobotnych w mieście Częstochowa według stanu na dzień 30.06 w latach 2007 - 2014



Według danych na dzień 30.06.2014 roku w statystykach odnotowano bardzo wysoką i odsetek osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy wśród ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych w mieście Częstochowa. Na koniec I półrocza 2014 roku w Powiatowym

Urzędzie Pracy w Częstochowie zarejestrowanych było 5 258 osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy przez okres dłuższy niż 12 miesięcy, co stanowiło 38,3% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych. Wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy kobiety stanowiły 51,1% ogółu bezrobotnych powyżej 12 miesięcy – 2 689. Według stanu na dzień 30 czerwca 2014 roku zarejestrowanych było 174 absolwentów w tym 257 kobiet i 207 mężczyzn.

2. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW W MIEŚCIE CZĘSTOCHOWA

Bezrobotni według zawodów w mieście Częstochowa.

Największą grupę bezrobotnych na dzień 30.06.2014 roku stanowiły osoby bez zawodu lub posiadające inny zawód. Liczba osób bezrobotnych, które nie posiadają zawodu lub posiadające inny zawód wynosiła 1 840. Osoby bez zawodu i posiadające inny zawód stanowiły największy odsetek ogólnej liczby osób bezrobotnych – 13,4%. Bezrobotni bez zawodu jest to grupa obejmująca przede wszystkim osoby z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym, osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące, jak również osoby młode, które ukończyły szkołę średnią zawodową, jednakże nie obroniły tytułu zawodowego. Osoby te wymagają przyuczenia do zawodu poprzez uczestnictwo w szkoleniach oraz objęcie tych osób instrumentami rynku pracy. Kolejne zawody, które generowały znaczną ilość osób bezrobotnych na koniec czerwca 2014 roku to: sprzedawca – 1 215 osób bezrobotnych, ślusarz – 348, robotnik budowlany – 278, szwaczka – 235, sprzątaczką biurową – 209, magazynier – 204 oraz krawiec – 200 osób bezrobotnych. Na rynku pracy miasta Częstochowa, kwalifikacje osób poszukujących pracy w znacznym stopniu nie odpowiadają zapotrzebowaniu zgłaszanemu przez pracodawców, ponieważ w większości przypadków są to te same zawody, co w roku ubiegłym, które utrzymują rangę szczególnie często występujących wśród bezrobotnych na lokalnym rynku pracy. Takie wyniki świadczą o utrwalaniu się niekorzystnych warunków aktywizacji zawodowej niektórych bezrobotnych posiadających szczególne kwalifikacje i umiejętności. Bezrobotne kobiety dominowały przede wszystkim w takich zawodach jak: sprzedawca, szwaczka, sprzątaczką biurową, krawiec, technik prac biurowych, technik ekonomista, fryzjer, pozostali pracownicy obsługi biurowej oraz pakowacz. Poniżej przedstawiona została struktura bezrobocia z

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Częstochowa
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

uwzględnieniem zawodów posiadanych przez osoby bezrobotne na dzień 30 czerwca 2014 roku. W tabeli uwzględniono tylko te zawody, w których zarejestrowanych było min. 30 osób.

Tabela 1. Bezrobotni według zawodów w mieście Częstochowa na dzień 30.06.2014 r.

Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	% ogółu
Inny zawód lub brak zawodu	1840	863	13,4%
Sprzedawca*	1215	1002	8,8%
Ślusarz*	348	3	2,5%
Robotnik budowlany	278	0	2,0%
Szwaczka	235	227	1,7%
Sprzątaczką biurową	209	204	1,5%
Magazynier	204	52	1,5%
Krawiec*	200	186	1,5%
Technik prac biurowych*	190	164	1,4%
Murarz*	167	1	1,2%
Technik ekonomista*	154	127	1,1%
Przedstawiciel handlowy	152	53	1,1%
Pakowacz	148	104	1,1%
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	139	113	1,0%
Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	139	67	1,0%
Robotnik gospodarczy	137	41	1,0%
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	116	36	0,8%
Kucharz*	115	78	0,8%
Kierowca samochodu ciężarowego	115	0	0,8%
Technik mechanik*	109	7	0,8%
Cholewkarz	105	25	0,8%
Fryzjer*	100	95	0,7%
Specjalista do spraw marketingu i handlu	94	53	0,7%
Księgowy	92	90	0,7%
Mechanik samochodów osobowych	91	0	0,7%
Elektromonter (elektryk) zakładowy	81	0	0,6%
Pomoc kuchenna	75	63	0,5%
Hydraulik	72	0	0,5%
Mechanik pojazdów samochodowych*	68	0	0,5%
Malarz budowlany	66	1	0,5%
Szewc naprawiacz	66	1	0,5%
Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	65	26	0,5%
Technik budownictwa*	64	25	0,5%
Kasjer handlowy	64	63	0,5%
Doradca klienta	61	50	0,4%
Pozostałe pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	58	52	0,4%
Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	57	8	0,4%
Robotnik magazynowy	57	13	0,4%
Tokarz w metalu	56	4	0,4%

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Częstochowa
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	56	12	0,4%
Technik administracji*	55	48	0,4%
Kaletnik*	54	46	0,4%
Kelner*	53	34	0,4%
Technik handlowiec*	53	30	0,4%
Posadzkarz*	51	0	0,4%
Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	50	5	0,4%
Stolarz*	50	0	0,4%
Sprzedawca w branży przemysłowej	48	35	0,3%
Barman	47	38	0,3%
Portier	46	13	0,3%
Monter konstrukcji stalowych	45	0	0,3%
Kierowca samochodu dostawczego	45	2	0,3%
Kierowca samochodu osobowego	45	0	0,3%
Dziewiarz	43	40	0,3%
Przędzacz	41	39	0,3%
Cukiernik*	41	21	0,3%
Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	40	0	0,3%
Technolog robót wykończeniowych w budownictwie*	40	0	0,3%
Specjalista do spraw sprzedaży	39	27	0,3%
Nauczyciel języka angielskiego	38	32	0,3%
Brakarz wyrobów przemysłowych	38	30	0,3%
Ekonomista	37	21	0,3%
Sekretarka	36	36	0,3%
Dekarz*	35	0	0,3%
Sortowacz	35	21	0,3%
Pedagog	34	27	0,2%
Zaopatrzeniowiec	34	4	0,2%
Błacharz samochodowy*	34	0	0,2%
Zdobnik szkła	34	27	0,2%
Elektromechanik pojazdów samochodowych*	34	0	0,2%
Krojczy	34	15	0,2%
Pozostali kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	33	12	0,2%
Technik informatyk*	33	10	0,2%
Sprzedawca w branży spożywczej	33	32	0,2%
Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	32	17	0,2%
Nauczyciel przedszkola	31	31	0,2%
Piekarz*	31	14	0,2%
Ładowacz	31	0	0,2%
Kierownik działu sprzedaży	30	18	0,2%
Nauczyciel języka polskiego	30	27	0,2%
Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	30	16	0,2%

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Częstochowa
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

Technik elektryk*	30	2	0,2%
Kontroler jakości wyrobów mechanicznych	30	24	0,2%

*Oznacza, że dany zawód objęty jest kształceniem w systemie szkolnym.

Najliczniejszą grupę wśród osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy stanowili bezrobotni posiadający zawód sprzedawcy – 554 osoby. Odsetek osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy posiadających zawód sprzedawcy, wśród wszystkich osób bezrobotnych w zawodzie sprzedawcy wynosił aż 45,6%. Znaczną liczbę osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy stanowią osoby bez zawodu lub posiadający inny zawód – 230. Powyżej 100 osób bezrobotnych pozostających w ewidencji PUP w Częstochowie przez okres ponad 12 miesięcy odnotowano także w zawodach – ślusarz, robotnik budowlany, technik prac biurowych, sprzątaczkę biurową oraz krawiec. Dokonując analizy sytuacji osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy należy podkreślić, iż niektóre zawody reprezentowane przez ogół bezrobotnych mieszkańców miasta Częstochowa, według danych na 31.06.2014 zdominowane były przez osoby bezrobotne powyżej 12 miesięcy. Między innymi w takich zawodach jak: technik prac biurowych, murarz, technik ekonomista, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, kucharz oraz mechanik samochodów osobowych, odsetek osób długotrwale bezrobotnych wynosił ponad 50% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych. Poniżej przedstawiona została struktura zawodów, które reprezentowane były przez osoby bezrobotne zarejestrowane w urzędzie pracy przez okres powyżej 12 miesięcy.

Tabela 2. Osoby bezrobotne powyżej 12 miesięcy według zawodów w mieście Częstochowa na dzień 30.06.2014 r.

Nazwa zawodu	Bezrobotni powyżej 12 m-cy-razem	Bezrobotni powyżej 12 m-cy-kobiety	% bezrobotnych powyżej 12 - m-cy w zawodzie	Bezrobotni ogółem
Sprzedawca*	554	475	45,6%	1215
Inny zawód lub brak zawodu	230	117	12,5%	1840
Ślusarz*	150	3	43,1%	348
Robotnik budowlany	132	0	47,5%	278
Technik prac biurowych*	105	92	55,3%	190
Sprzątaczkę biurową	101	100	48,3%	209
Krawiec*	96	88	48,0%	200
Szwaczka	95	91	40,4%	235
Murarz*	87	0	52,1%	167
Technik ekonomista*	86	76	55,8%	154
Magazynier	75	18	36,8%	204
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	74	25	63,8%	116
Pakowacz	68	49	45,9%	148
Pozostali robotnicy przy pracach	62	37	44,6%	139

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Częstochowa
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

prostych w przemyśle				
Robotnik gospodarczy	60	19	43,8%	137
Kucharz*	59	45	51,3%	115
Technik mechanik*	49	5	45,0%	109
Mechanik samochodów osobowych	49	0	53,8%	91
Kierowca samochodu ciężarowego	49	0	42,6%	115

*Oznacza, że dany zawód objęty jest kształceniem w systemie szkolnym.

Bezrobotni według grup zawodów w mieście Częstochowa

Według danych grupy zawodowe, które generowały największy odsetek osób bezrobotnych to: sprzedawcy i pokrewni – 13,1%, sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 11,4%, robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni – 8,6%, robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni – 7,8%. Bezrobotne kobiety najliczniej reprezentowały cztery grupy zawodowe: sprzedawcy i pokrewni – 21,8%, sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 19,2% oraz robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni – 10,8%. W tabeli poniżej zaprezentowane zostały grupy zawodowe, które generowały największy odsetek osób bezrobotnych według danych na koniec czerwca 2014 roku.

Tabela 3. Osoby bezrobotne według grup zawodowych w mieście Częstochowa na dzień 30.06.2014 r.

Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety
Sprzedawcy i pokrewni	13,0742	21,8331
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	11,3931	19,2176
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	8,6162	10,8631
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	7,8009	0,3835
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	7,4395	4,6556
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	7,1451	0,2614
Średni personel do spraw biznesu i administracji	5,0014	6,8352
Pracownicy usług osobistych	4,8334	6,6782
Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	4,1609	3,0861
Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	3,4635	4,5511
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	3,4295	1,7087
Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	3,127	5,5448
Ślusarze i pokrewni	2,9926	0,0523
Pomoce domowe i sprzątaczk	2,9337	5,5275
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	2,858	2,7897
Pracownicy obsługi biurowej	2,7824	4,8474
Specjaliści nauczania i wychowania	2,7403	4,429

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Częstochowa
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	2,7068	2,476
Kierowcy i operatorzy pojazdów	2,6395	0,2963
Pomoce i sprzętaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	2,5723	5,0044
Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	2,3453	1,8657
Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	2,3369	0
Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	2,2948	3,4001
Elektrycy i elektronicy	2,194	0,0522
Szwaczki, hafciarki i pokrewni	2,0595	4,1151

Struktura osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Częstochowie powyżej 12 miesięcy według danych na dzień 30.06.2014 roku zdominowana była przez takie grupy zawodowe jak: sprzedawcy i pokrewni – 13,6%, sprzedawcy sklepowi(ekspedienci) – 12,2%, robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni – 9,1% oraz robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie – 8,4%. Największy odsetek bezrobotnych kobiet, zarejestrowanych w urzędzie pracy powyżej 12 miesięcy odnotowany został przede wszystkim w dwóch grupach zawodowych: sprzedawcy i pokrewni – 22,5% oraz sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 20,4%.

Tabela 4. Długotrwale bezrobotni według grup zawodowych w mieście Częstochowa na dzień 30.06.2014 r.

Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni powyżej 12 m-cy - razem	Bezrobotni powyżej 12 m-cy - kobiety
Sprzedawcy i pokrewni	13,5823	22,4712
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	12,2894	20,4494
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	9,0692	11,0809
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	8,3731	5,4433
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	7,9356	0,2334
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	7,7366	0,4666
Pracownicy usług osobistych	5,2108	7,193
Średni personel do spraw biznesu i administracji	4,9921	7,0375
Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	4,7336	3,927
Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	3,2817	5,6765
Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	3,2816	3,2271
Pomoce domowe i sprzętaczk	3,0828	5,7932
Ślusarze i pokrewni	3,0628	0,1166
Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	3,0429	4,7044
Pracownicy obsługi biurowej	2,864	4,86
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	2,8246	1,9441
Pomoce i sprzętaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	2,6253	4,9767
Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	2,6253	0

Specjaliści nauczania i wychowania	2,506	3,8103
Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	2,4464	3,0328
Elektrycy i elektronicy	2,3668	0,0389
Kierowcy i operatorzy pojazdów	2,2274	0,3499
Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	2,1082	3,7325
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	2,0884	1,5165
Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	2,0884	1,5942
Szwaczki, hafciarki i pokrewni	2,0286	3,7714

Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w mieście Częstochowa w I połowie 2014 roku.

Poniżej przedstawiono informacje dotyczące rejestrowanego bezrobocia z uwzględnieniem ostatniego miejsca pracy osoby bezrobotnej. Przedstawione dane ukazują sektory działalności gospodarczej zgodne z Polską Klasyfikacją Działalności, z których zarejestrowało się najwięcej bezrobotnych osób. Osoby bezrobotne, które zarejestrowały się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie w I połowie 2014 roku najczęściej pracowały (ostatnie miejsce pracy osoby bezrobotnej według Polskiej Klasyfikacji Działalności) w branży: przetwórstwo przemysłowe – 1 506 osób. Przed otrzymaniem statusu osoby bezrobotnej w działalności: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle - zatrudnionych było – 1 377 osób, w branży budownictwo - zatrudnione były – 674 osoby natomiast w branży: działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca - 627 osób. Przedstawione w poniższej tabeli dane świadczą o tym, iż osoby poprzednio pracujące rejestrujące się w ciągu roku, jak też osoby pozostające w rejestrach bezrobotnych na koniec I połowy 2014 roku pochodzą z tych samych sekcji PKD.

Tabela 5. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w I połowie 2014 roku i na koniec I połowy 2014 roku

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w I połowie 2014 roku	Bezrobotni stan w końcu I połowy 2014 roku
Przetwórstwo przemysłowe	1506	3244
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1377	2644
Budownictwo	674	1402
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	627	932
Transport i gospodarka magazynowa	299	448
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	282	449

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Częstochowa
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	221	389
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	178	333
Edukacja	141	303
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	125	211
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	119	267
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	112	206
Pozostała działalność usługowa	93	182
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	84	205
Informacja i komunikacja	78	122
Działalność nie zidentyfikowana	66	126
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	62	127
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	27	44
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	26	51
Górnictwo i wydobywanie	3	6
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	7
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0

Struktura bezrobotnych w mieście Częstochowa w I połowie 2014 roku według sekcji PKD

Uwzględniając sekcję Polskiej Klasyfikacji Działalności dokonano prezentacji struktury bezrobocia z uwzględnieniem określonych zawodów posiadanych przez osoby bezrobotne oraz ich procentowego udziału w odniesieniu do całej populacji osób bezrobotnych. W I połowie 2014 roku uwidacznia się procentowa przewaga czterech sekcji, z których rekrutowało się aż 68,6% ogółu osób bezrobotnych zamieszkałych w mieście Częstochowa. Cztery branże, które generowały największy odsetek bezrobotnych to: przetwórstwo przemysłowe – 24,7%, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 22,6%, budownictwo – 11,0% bezrobotnych oraz działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 10,3%. Odsetek osób bezrobotnych w pozostałych branżach był zdecydowanie niższy. Struktura bezrobocia rejestrowanego w PUP w Częstochowie w I połowie 2014 roku była zbieżna ze strukturą notowaną na dzień 30 czerwca 2014 roku.

Tabela 6. Struktura bezrobocia rejestrowanego według sekcji PKD w mieście Częstochowa w I połowie 2014 roku

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w I połowie 2014 roku	Bezrobotni stan w końcu I połowy 2014 roku
Przetwórstwo przemysłowe	24,6884	27,7312
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	22,5738	22,6022
Budownictwo	11,0492	11,985
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	10,2787	7,9672
Transport i gospodarka magazynowa	4,9016	3,8297
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4,623	3,8383
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3,623	3,3254
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2,918	2,8466
Edukacja	2,3115	2,5902
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2,0492	1,8037
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1,9508	2,2824
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1,8361	1,761
Pozostała działalność usługowa	1,5246	1,5558
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1,377	1,7524
Informacja i komunikacja	1,2787	1,0429
Działalność nie zidentyfikowana	1,082	1,0771
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1,0164	1,0857
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0,4426	0,3761
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0,4262	0,436
Górnictwo i wydobywanie	0,0492	0,0513
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0,0598
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0

Napływ bezrobotnych według zawodów w mieście Częstochowa w I połowie 2014 roku

W ciągu I półrocza 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie zarejestrowano 7 397 bezrobotnych mieszkańców miasta Częstochowa, w tym 3 178 kobiet – 42,3% ogółu zarejestrowanych w okresie I półrocza 2014 roku osób bezrobotnych oraz 4 219 mężczyzn – 57,7%. W I półroczu 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie zarejestrowało się 500 absolwentów, w tym 274 kobiety oraz 226 mężczyzn. Największy napływ osób bezrobotnych odnotowano wśród osób bez zawodu lub posiadających inny

zawód. W I połowie 2014 roku zarejestrowano 1 195 osób bez zawodu lub posiadających inny zawód. Kolejne grupy zawodowe reprezentowane przez osoby rejestrujące się w omawianym okresie w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie to: sprzedawca – 593 osoby bezrobotne, ślusarz – 177 osób, robotnik budowlany – 140, magazynier – 125, szwaczka - 117 oraz przedstawiciel handlowy – 102. W przypadku płci okazuje się, że napływ bezrobotnych kobiet był najwyższy w I połowie 2014 roku w zawodzie sprzedawca – 472 osoby, wśród kobiet bez zawodu lub w innym zawodzie - 436 oraz szwaczka – 113 bezrobotnych kobiet. Szczegółową strukturę napływu osób bezrobotnych z uwzględnieniem zawodów prezentuje poniższa tabela. W tabeli przedstawiono strukturę napływu w zawodach, w których zarejestrowało się co najmniej 30 osób bezrobotnych.

Tabela 7. Struktura napływu bezrobotnych w mieście Częstochowa w I połowie 2014 roku.

Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety
Inny zawód lub brak zawodu	1195	436
Sprzedawca*	593	472
Ślusarz*	177	0
Robotnik budowlany	140	0
Magazynier	125	27
Szwaczka	117	113
Przedstawiciel handlowy	102	29
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	96	74
Robotnik gospodarczy	81	24
Pakowacz	79	54
Sprzątaczką biurowa	76	73
Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	72	27
Kierowca samochodu ciężarowego	71	0
Murarz*	67	0
Kucharz*	66	33
Krawiec*	58	53
Księgowy	54	53
Technik prac biurowych*	53	44
Mechanik pojazdów samochodowych*	53	0
Doradca klienta	52	39
Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	50	9
Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	50	18
Pomoc kuchenna	50	38
Fryzjer*	49	47
Kasjer handlowy	43	40
Specjalista do spraw marketingu i handlu	42	23
Cholewkarz	41	9

Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	39	2
Stolarz*	38	0
Kierowca samochodu dostawczego	37	1
Technik ekonomista*	36	29
Technik mechanik*	34	1
Elektromonter (elektryk) zakładowy	33	0
Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	33	31
Monter konstrukcji stalowych	32	0
Kucharz małej gastronomii*	31	15
Mechanik samochodów osobowych	31	0
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	31	10
Robotnik magazynowy	30	5

*Oznacza, że dany zawód objęty jest kształceniem w systemie szkolnym.

Napływ bezrobotnych według grup zawodów w mieście Częstochowa w I połowie 2014 roku

Rejestracja bezrobotnych mieszkańców miasta Częstochowa w I półroczu 2014 roku przedstawiona została także z punktu widzenia procentowego udziału osób bezrobotnych w dużych i elementarnych grupach zawodowych. Jak wynika z danych przedstawionych poniżej największy napływ bezrobotnych w I połowie 2014 roku odnotowano w przypadku takich dużych grup zawodowych jak: sprzedawcy i pokrewni – 13,2%, robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni – 7,8% robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie – 7,1% oraz robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni – 7,1%. Rejestracje bezrobotnych kobiet w I połowie 2014 roku z perspektywy dużych grup zawodowych były najbardziej widoczny w przypadku następujących dużych grup zawodowych: sprzedawcy i pokrewni – 23,8%, robotnicy obróbki metali oraz robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni - 8,9%.

Tabela 8. Napływ bezrobotnych w I połowie 2014 roku. Duże grupy zawodowe.

Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety
Sprzedawcy i pokrewni	13,1751	23,085
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	7,82	0,1824
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	7,1106	4,2305
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	7,0782	8,8986
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	6,272	0,219
Pracownicy usług osobistych	5,1112	6,8928
Średni personel do spraw biznesu i administracji	4,7564	6,236
Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	4,5148	6,2362

Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	4,0147	4,4129
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	3,773	1,3494
Kierowcy i operatorzy pojazdów	3,2893	0,1824
Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	3,1117	1,8599

W odniesieniu do elementarnych grup zawodowych największy odsetek bezrobotnych, którzy zarejestrowali się w okresie od stycznia do czerwca 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie został odnotowany w następujących małych grupach zawodowych: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 10,6%, ślusarze i pokrewni – 2,9%, magazynierzy i pokrewni – 2,2% oraz pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne – 2,2%. W przypadku płci wynika, iż napływ bezrobotnych kobiet w I połowie 2014 roku generowany był w największym stopniu w takich elementarnych grupach zawodowych jak: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 18,8%, pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne – 4,5% oraz szwaczki, hafciarki i pokrewni – 4,2%.

Tabela 9. Napływ bezrobotnych w I połowie 2014 roku. Elementarne grupy zawodowe.

Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	10,5952	18,818
Ślusarze i pokrewni	2,9184	0
Magazynierzy i pokrewni	2,1606	1,0941
Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	2,1606	4,4858
Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	2,1445	1,8235
Szwaczki, hafciarki i pokrewni	1,9026	4,1575
Przedstawiciele handlowi	1,693	1,167
Kucharze	1,564	1,7505

3. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW

Poniżej przedstawiono informacje dotyczące ofert pracy, które Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie pozyskał w I półroczu 2014 roku dla osób bezrobotnych. Pozyskane oferty pracy umożliwiają skuteczną aktywizację osób bezrobotnych, dlatego diagnozowanie w tym zakresie jest tak ważne. Według danych w I połowie 2014 roku Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie pozyskał 2 147 ofert pracy dla osób bezrobotnych. Zgłoszone w I półroczu 2014 roku propozycje pracy w znacznej części dotyczyły prac subsydiowanych. Liczba pozyskanych ofert pracy wzrosła o 9,1% w porównaniu do danych z I półrocza 2013 roku i aż o 24,6% w odniesieniu do liczby ofert pracy w I półroczu 2012 roku. Takie wyniki

są bardzo pozytywnym symptomem, ponieważ wraz ze zmniejszeniem liczby osób bezrobotnych, zwiększa się jednocześnie liczba dostępnych ofert pracy umożliwiających osobom bezrobotnym aktywizację zawodową. W I półroczu 2014 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie wpłynęła największa liczba ofert pracy w zawodzie technik prac biurowych. Dla osób bezrobotnych skierowano w tym okresie 163 propozycji pracy w tym zawodzie, co stanowiło 7,6% wszystkich zgłoszonych propozycji zatrudnienia. Znaczna liczba ofert pracy skierowana była to osób bezrobotnych w zawodzie: kierowca ciągnika siodłowego – 153 ofert pracy, sprzedawca – 134 oferty, technik handlowiec – 70, magazynier – 53 oraz sprzątaczką biurową – 52. Poniżej przedstawiono zawody, w których w I połowie 2014 roku pojawiło się, co najmniej 10 ofert pracy. Pozyskane oferty pracy dotyczyły często prac krótkoterminowych, niejednokrotnie subsydiowanych, głównie ze środków Funduszu Pracy.

Tabela 10. Oferty pracy zgłoszone przez pracodawców w I połowie 2014 roku.

Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I połowie 2014 roku	% ofert
Technik prac biurowych*	163	7,6%
Kierowca ciągnika siodłowego	153	7,1%
Sprzedawca*	134	6,2%
Technik administracji*	70	3,3%
Magazynier	53	2,5%
Sprzątaczką biurową	52	2,4%
Szwaczka	44	2,0%
Asystent do spraw księgowości	38	1,8%
Pozostałe pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	38	1,8%
Technik handlowiec*	37	1,7%
Dyspozytor transportu samochodowego	36	1,7%
Robotnik gospodarczy	36	1,7%
Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	33	1,5%
Telemarketer	29	1,4%
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	25	1,2%
Fryzjer*	25	1,2%
Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	25	1,2%
Pozostali operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku	23	1,1%
Kierowca samochodu ciężarowego	23	1,1%
Sekretarka	22	1,0%
Pakowacz	21	1,0%
Ślusarz*	20	0,9%

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Częstochowa
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	20	0,9%
Robotnik budowlany	20	0,9%
Operator maszyn do obróbki skrawaniem	19	0,9%
Kosmetyczka	17	0,8%
Pomoc kuchenna	17	0,8%
Asystent prawny	16	0,7%
Doradca klienta	16	0,7%
Przedstawiciel handlowy	15	0,7%
Organizator obsługi sprzedaży internetowej	15	0,7%
Sprzątacze pojazdów	15	0,7%
Rejestratorka medyczna	14	0,7%
Kucharz*	14	0,7%
Kierowca samochodu dostawczego	13	0,6%
Fizjoterapeuta	12	0,6%
Specjalista do spraw marketingu i handlu	12	0,6%
Kelner*	12	0,6%
Specjalista do spraw sprzedaży	11	0,5%
Mechanik pojazdów samochodowych*	11	0,5%
Wizażystka / stylistka	10	0,5%
Pozostali ślusarze i pokrewni	10	0,5%
Operator maszyn tkackich	10	0,5%

*Oznacza, że dany zawód objęty jest kształceniem w systemie szkolnym.

Oferty pracy skierowane do osób bezrobotnych, poddane zostały także analizie z uwzględnieniem procentowego udziału dużych i elementarnych grup zawodowych. W przypadku dużych grup zawodowych wynika, iż największy odsetek ofert pracy kierowany były przede wszystkim do przedstawicieli takich dużych grup zawodowych jak: sprzedawcy i pokrewni – 12,7%, sekretarki, operatorzy urzędzeń biurowych i pokrewni – 10,2%, kierowcy i operatorzy pojazdów – 9,3%, pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej – 7,0%, pracownicy usług osobistych – 5,9% oraz średni personel do spraw biznesu i administracji – 5,7%.

Tabela 11. Oferty pracy zgłoszone przez pracodawców w I połowie 2014 roku. Duże grupy zawodowe.

Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I połowie 2014 roku
Sprzedawcy i pokrewni	12,7154
Sekretarki, operatorzy urzędzeń biurowych i pokrewni	10,2455
Kierowcy i operatorzy pojazdów	9,2687
Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	7,0331
Pracownicy usług osobistych	5,9619
Średni personel do spraw biznesu i administracji	5,729

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Częstochowa
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

Pomoce domowe i sprzątaczk	5,2166
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	4,8441
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	4,844
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	3,3069
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	2,5617
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	2,5152
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	2,3758
Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	2,3754
Pracownicy usług ochrony	2,1425

Z punktu widzenia elementarnych grup zawodowych - oferty pracy pozyskane przez Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie prezentują się następująco. Największy odsetek ofert pracy skierowany został do osób bezrobotnych w zawodach: pracownicy obsługi biurowej – 8,9%, sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 8,5% oraz kierowcy samochodów ciężarowych – 8,2%.

Tabela 12. Oferty pracy zgłoszone przez pracodawców w I połowie 2014 roku. Elementarne grupy zawodowe.

Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I połowie 2014 roku
Pracownicy obsługi biurowej	8,9879
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	8,4769
Kierowcy samochodów ciężarowych	8,1975
Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewn	5,0769
Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	3,4467
Magazynierzy i pokrewni	2,5151
Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	2,2357

Oferty pracy według sekcji PKD w mieście Częstochowa w I połowie 2014 roku.

Zgodnie z danymi zdecydowanie najwięcej ofert pracy dla osób bezrobotnych w I półroczu 2014 roku rekrutowało się z branży handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 370 ofert pracy. Wysoka liczba ofert pracy dla osób bezrobotnych – 352 została zgłoszona przez przedsiębiorstwa funkcjonujące w branży: przetwórstwo przemysłowe. Pracodawcy poszukiwali także osób bezrobotnych mogących podjąć pracę w branżach: transport i gospodarka magazynowa – 260, administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 185, działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 182 oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 156 ofert pracy.

Tabela 13. Oferty pracy według sekcji PKD w I połowie 2014 roku i na koniec I połowy 2014 roku.

Sekcja PKD	Oferty pracy zgłoszone w I połowie 2014 roku	Oferty pracy stan w końcu I połowy 2014 roku
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	370	62
Przetwórstwo przemysłowe	352	73
Transport i gospodarka magazynowa	260	8
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	185	7
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	182	16
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	156	17
Budownictwo	103	17
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	86	4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	84	4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	75	10
Pozostała działalność usługowa	71	4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	55	7
Edukacja	46	1
Informacja i komunikacja	45	4
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	37	0
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	33	2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	6	0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1	1
Górnictwo i wydobywanie	0	0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	0	0

Struktura ofert pracy według PKD w mieście Częstochowa w I połowie 2014 roku

W przypadku struktury pozyskanych ofert pracy wynika, że największy ich odsetek – 17,2% dotyczył zatrudnienia w branży: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle. Pozostałe branże o istotnym odsetku ofert pracy to: przetwórstwo przemysłowe – 16,4%, transport i gospodarka magazynowa – 12,1%, administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 8,6% oraz działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 8,5%.

Tabela 14. Struktura ofert pracy według sekcji PKD w I połowie 2014 roku i na koniec I połowy 2014 roku.

Sekcja PKD	Oferty pracy zgłoszone w I połowie 2014 roku	Oferty pracy stan w końcu I połowy 2014 roku
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	17,2335	26,1603
Przetwórstwo przemysłowe	16,395	30,8016
Transport i gospodarka magazynowa	12,1099	3,3755
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	8,6167	2,9536
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	8,4769	6,7511
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	7,266	7,173
Budownictwo	4,7974	7,173
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	4,0056	1,6878
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3,9124	1,6878
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3,4932	4,2194
Pozostała działalność usługowa	3,3069	1,6878
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2,5617	2,9536
Edukacja	2,1425	0,4219
Informacja i komunikacja	2,0959	1,6878
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1,7233	0
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1,537	0,8439
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0,2795	0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0,0466	0,4219

Jak wynika z analizy danych statystycznych w mieście Częstochowa struktura ofert pracy nie jest w pełni proporcjonalna do struktury zarejestrowanych osób bezrobotnych. Różnice w strukturze ofert pracy zgłoszonych w I połowie 2014 roku oraz w strukturze osób bezrobotnych zarejestrowanych w I połowie 2014 roku w PUP w Częstochowie prezentuje poniższa tabela. Względnie proporcjonalne branże pod względem procentowego odsetka ofert pracy oraz liczby osób bezrobotnych to: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych, edukacja, rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, górnictwo i wydobywanie, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby, organizacje i zespoły eksterytorialne, działalność związana z obsługą rynku nieruchomości oraz działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi. Największe dysproporcje, brak adekwatności pomiędzy strukturą bezrobocia rejestrowanego w PUP w Częstochowie a strukturą ofert pracy pozyskanych przez urząd pracy w I połowie 2014 roku występowały w przypadku takich

branż jak: przetwórstwo przemysłowe, budownictwo, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne oraz transport i gospodarka magazynowa.

Tabela 15. Bezrobotni i oferty pracy według sekcji PKD w mieście Częstochowa w I połowie 2014 roku.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w I połowie 2014 roku	Oferty pracy zgłoszone w I połowie 2014 roku	Różnica
Przetwórstwo przemysłowe	24,6884	16,395	-8,2934
Budownictwo	11,0492	4,7974	-6,2518
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	22,5738	17,2335	-5,3403
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	10,2787	8,4769	-1,8018
Działalność nie zidentyfikowana	1,082	0	-1,082
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0,4262	0,0466	-0,3796
Edukacja	2,3115	2,1425	-0,169
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0,4426	0,2795	-0,1631
Górnictwo i wydobywanie	0,0492	0	-0,0492
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1,377	1,537	0,16
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3,623	4,0056	0,3826
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1,0164	1,7233	0,7069
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1,8361	2,5617	0,7256
Informacja i komunikacja	1,2787	2,0959	0,8172
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1,9508	3,4932	1,5424
Pozostała działalność usługowa	1,5246	3,3069	1,7823
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2,0492	3,9124	1,8632
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4,623	7,266	2,643
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2,918	8,6167	5,6987
Transport i gospodarka magazynowa	4,9016	12,1099	7,2083

4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Stworzenie rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest priorytetowym celem raportu. Klasyfikacja umożliwia poznanie zawodów, na które występuje znaczne zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy, a więc zawodów pożądaných przez pracodawców oraz zawodów nieadekwatnych, nie dopasowanych do potrzeb i wymagań rynku pracy,

a także oczekiwań pracodawców. Poprzez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawody deficytowe w mieście Częstochowa w I połowie 2014 roku

Według definicji zawód deficytowy, to taki zawód w przypadku którego, średniomiesięczny napływ ofert pracy w stosunku do średniomiesięcznego napływu osób bezrobotnych w danym zawodzie jest większy od 1,1 ($W > 1,1$). W takiej sytuacji w danym zawodzie wpływa więcej ofert pracy, niż rejestruje się osób bezrobotnych. Reasumując, im wyższy wskaźnik deficytu, tym większe szanse na zatrudnienie na lokalnym rynku pracy. Według danych w I połowie 2014 roku deficyt, pomiędzy liczbą zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców miasta Częstochowa, a liczbą ofert pracy przesłanych przez pracodawców wystąpił w przypadku 123 zawodów (w tym zanotowano 70 zawodów o maksymalnym wskaźniku deficytu). W odniesieniu do tych zawodów wystąpił brak dopasowania i znaczna przewaga ofert pracy pozyskanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie nad ilością zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców miasta Częstochowa. Zgłoszone przez pracodawców zapotrzebowanie na pracowników nie mogło zostać zrealizowane z powodu braku osób bezrobotnych spełniających wymagania zawodowe. W poniższej tabeli zaprezentowano ranking 30 zawodów deficytowych, które charakteryzowały się największym deficytem i różnicą pomiędzy zapotrzebowaniem lokalnego rynku pracy, a liczbą osób bezrobotnych w zawodzie. Zgodnie z zaleceniami metodologicznymi pominięto zawody o maksymalnej wartości deficytu. W I półroczu 2014 roku największy wskaźnik deficytu pomiędzy średniomiesięczną liczbą zgłaszanych ofert pracy a liczbą osób bezrobotnych posiadających adekwatny zawód wystąpił w przypadku zawodów: kierowca ciągnika siodłowego, dyspozytor transportu samochodowego, operator maszyn do obróbki skrawaniem, wizażystka / stylistka, pozostali ślusarze i pokrewni oraz sprzątacze pojazdów.

Tabela 16. Ranking 30 zawodów deficytowych w I połowie 2014 r.

L.p.	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I poł. 2014 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I poł. 2014 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w I poł. 2014 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	Kierowca ciągnika siodłowego	25,5	0,3333	-25,1667	76,5
2	Dyspozytor transportu samochodowego	6	0,1667	-5,8333	36
3	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	3,1667	0,1667	-3	19
4	Wizażystka / stylistka	1,6667	0,1667	-1,5	10
5	Pozostali ślusarze i pokrewni	1,6667	0,1667	-1,5	10
6	Sprzątac pojazdów	2,5	0,3333	-2,1667	7,5
7	Technik rachunkowości*	1	0,1667	-0,8333	6
8	Tapicer meblowy	1	0,1667	-0,8333	6
9	Recepcjonista hotelowy	0,8333	0,1667	-0,6667	5
10	Pracownik do spraw ubezpieczeń	0,8333	0,1667	-0,6667	5
11	Pracownik ochrony roślin	0,8333	0,1667	-0,6667	5
12	Technik administracji*	11,6667	2,6667	-9	4,375
13	Asystent do spraw księgowości	6,3333	1,5	-4,8333	4,2222
14	Inżynier mechatronik	0,6667	0,1667	-0,5	4
15	Pracownik kancelaryjny	0,6667	0,1667	-0,5	4
16	Krupier	0,6667	0,1667	-0,5	4
17	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji obuwia	0,6667	0,1667	-0,5	4
18	Organizator obsługi sprzedaży internetowej	2,5	0,6667	-1,8333	3,75
19	Technik prac biurowych*	27,1667	8,8333	-18,3333	3,0755
20	Pozostali specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	0,5	0,1667	-0,3333	3
21	Tłumacz tekstów	0,5	0,1667	-0,3333	3
22	Pracownik biura podróży	1	0,3333	-0,6667	3
23	Archiwista zakładowy	0,5	0,1667	-0,3333	3
24	Wydawca posiłków / bufetowy	0,5	0,1667	-0,3333	3
25	Pozostali pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,5	0,1667	-0,3333	3
26	Pracownik obsługi monitoringu	0,5	0,1667	-0,3333	3
27	Rejestratorka medyczna	2,3333	0,8333	-1,5	2,8
28	Operator wprowadzania danych	0,8333	0,3333	-0,5	2,5
29	Jelciarz	0,8333	0,3333	-0,5	2,5
30	Technik handlowiec*	6,1667	2,5	-3,6667	2,4667

*Oznacza, że dany zawód objęty jest kształceniem w systemie szkolnym.

Wśród grup zawodowych o najwyższym wskaźniku intensywności deficytu pojawiły się oferty pracy dla osób, od których wymagano konkretnej wiedzy, umiejętności i doświadczenia zawodowego, a w niektórych przypadkach także właściwych uprawnień. Warto uwzględnić powyższe dane przy określaniu kierunków szkoleń osób bezrobotnych.

W I połowie 2014 roku maksymalny wskaźnik deficytu wystąpił w przypadku 70 zawodów. W poniższej tabeli przedstawiony został ranking 10 zawodów o najwyższym, maksymalnym wskaźniku deficytu – dla przedstawicieli tych zawodów wpłynęła największa liczba ofert pracy. Wśród zawodów o maksymalnym wskaźniku deficytu największym zainteresowaniem pracodawców cieszyły się takie zawody jak: pozostali operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku, operator maszyn tkackich, drukarz sitodrukowy oraz operator urządzeń przemysłu szklarskiego.

Tabela 17. Ranking 10 zawodów o maksymalnym wskaźniku deficytu w I połowie 2014 r.

L.p.	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I poł. 2014 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I poł. 2014 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w I poł. 2014 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	Pozostali operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku	3,8333	0	-3,8333	MAX
2	Operator maszyn tkackich	1,6667	0	-1,6667	MAX
3	Drukarz sitodrukowy	1,1667	0	-1,1667	MAX
4	Operator urządzeń przemysłu szklarskiego*	1,1667	0	-1,1667	MAX
5	Monter ociepleń budynków	1	0	-1	MAX
6	Goniec	1	0	-1	MAX
7	Sekretarka w kancelarii prawnej	0,8333	0	-0,8333	MAX
8	Ekspedient w punkcie usługowym	0,8333	0	-0,8333	MAX
9	Monter urządzeń laserowych	0,8333	0	-0,8333	MAX
10	Konstruktor odzieży	0,6667	0	-0,6667	MAX

W I połowie 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie zarejestrowano takie duże grupy zawodowe o wysokim wskaźniku intensywności deficytu jak: robotnicy pomocniczy w rolnictwie oraz sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni. W przypadku elementarnych grup zawodowych okazuje się, że maksymalny wskaźnik intensywności deficytu w I połowie 2014 roku wystąpił w przypadku 10 grup zawodowych.

Tabela 18. Elementarne grupy zawodowe o maksymalnym wskaźniku deficytu w I połowie 2014 r.

Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
Analitycy systemowi	MAX
Inżynierowie telekomunikacji	MAX
Kreślarze	MAX
Pracownicy obsługi płacowej	MAX
Hodowcy wyspecjalizowanej produkcji zwierzęcej	MAX

Robotnicy pomocniczy w kopalniach i kamieniołomach	MAX
Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	MAX
Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin	MAX
Pracownicy zakładów pogrzebowych	MAX
Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	MAX

Zawody nadwyżkowe w mieście Częstochowa w I połowie 2014 roku.

Zawód nadwyżkowy to taki zawód, w przypadku którego wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) jest mniejszy od 0,9 ($W < 0,9$). Wskaźnik nadwyżki występuje wtedy, gdy liczba ofert pracy pozyskanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie jest mniejsza niż liczba rejestrujących się bezrobotnych w danym zawodzie. W I półroczu 2014 roku odnotowano 733 zawody (w tym 551 zawodów o maksymalnym wskaźniku nadwyżki) charakteryzujących się przewagą liczby osób bezrobotnych w zawodzie w stosunku do liczby ofert pracy, które zostały pozyskane zostały w I półroczu 2014 roku przez Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie. Poniżej przedstawiono ranking 30 zawodów nadwyżkowych, które charakteryzowały się największą nadwyżką pomiędzy liczbą osób bezrobotnych z miasta Częstochowa zarejestrowanych w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie, a zapotrzebowaniem lokalnego rynku pracy – ofertami pracy skierowanymi przez pracodawców do osób bezrobotnych. Zgodnie z zaleceniami metodologicznymi w tabeli pominięto zawody o maksymalnym wskaźniku deficytu. Szczególnie niekorzystna wydaje się być sytuacja osób bezrobotnych w zawodach: sprzedawca, ślusarz, robotnik budowlany, przedstawiciel handlowy, szwaczka, magazynier oraz pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle. W odniesieniu do tych bezrobotnych należałoby podjąć działania mające na celu przekwalifikowanie, które umożliwiłoby im skuteczniejszą aktywizację zawodową. W wielu przypadkach należałoby także przyjrzeć się strukturze systemu edukacyjnego, aby nie uległo zwiększeniu zjawisko „kształcenia dla bezrobocia”.

Tabela 19. Ranking 30 zawodów nadwyżkowych w I połowie 2014 r.

L.p.	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I poł. 2014 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I poł. 2014 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w I poł. 2014 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	Sprzedawca*	22,3333	98,8333	76,5	0,226
2	Ślusarz*	3,3333	29,5	26,1667	0,113

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Częstochowa
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

3	Robotnik budowlany	3,3333	23,3333	20	0,1429
4	Przedstawiciel handlowy	2,5	17	14,5	0,1471
5	Szwaczka	7,3333	19,5	12,1667	0,3761
6	Magazynier	8,8333	20,8333	12	0,424
7	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	0,1667	12	11,8333	0,0139
8	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	4,1667	16	11,8333	0,2604
9	Murarz*	0,8333	11,1667	10,3333	0,0746
10	Pakowacz	3,5	13,1667	9,6667	0,2658
11	Krawiec*	0,8333	9,6667	8,8333	0,0862
12	Kucharz*	2,3333	11	8,6667	0,2121
13	Kierowca samochodu ciężarowego	3,8333	11,8333	8	0,3239
14	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	0,5	8,3333	7,8333	0,06
15	Księgowy	1,1667	9	7,8333	0,1296
16	Robotnik gospodarczy	6	13,5	7,5	0,4444
17	Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	1,1667	8,3333	7,1667	0,14
18	Mechanik pojazdów samochodowych*	1,8333	8,8333	7	0,2075
19	Cholewkarz	0,5	6,8333	6,3333	0,0732
20	Kasjer handlowy	1,1667	7,1667	6	0,1628
21	Doradca klienta	2,6667	8,6667	6	0,3077
22	Technik ekonomista*	0,5	6	5,5	0,0833
23	Pomoc kuchenna	2,8333	8,3333	5,5	0,34
24	Stolarz*	1	6,3333	5,3333	0,1579
25	Monter konstrukcji stalowych	0,1667	5,3333	5,1667	0,0312
26	Specjalista do spraw marketingu i handlu	2	7	5	0,2857
27	Robotnik magazynowy	0,6667	5	4,3333	0,1333
28	Mechanik samochodów osobowych	0,8333	5,1667	4,3333	0,1613
29	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1	5,1667	4,1667	0,1935
30	Specjalista administracji publicznej	0,1667	4,1667	4	0,04

*Oznacza, że dany zawód objęty jest kształceniem w systemie szkolnym.

Warto zauważyć, iż wśród analizowanych zawodów o wysokim wskaźniku nadwyżki, wystąpiły także zawody o specyfice maksymalnej nadwyżki. Oznacza to, że w danym zawodzie nie pojawiła się ani jedna oferta pracy skierowana do osób bezrobotnych w danym zawodzie. W prezentowanych zawodach wystąpił brak symetryczności pomiędzy zapotrzebowaniem rynku pracy a zawodami posiadanymi przez osoby bezrobotne. Poniżej przedstawiony został ranking 10 zawodów o maksymalnym wskaźniku nadwyżki, w których zostało zarejestrowanych najwięcej osób bezrobotnych.

Tabela 20. Ranking 10 zawodów o maksymalnym wskaźniku nadwyżki w I połowie 2014 r.

L.p.	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I poł. 2014 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I poł. 2014 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w I poł. 2014 roku	Wskaźnik intensywności i nadwyżki (deficytu) zawodów
1	Inny zawód lub brak zawodu	0	199,1667	199,1667	0
2	Technik mechanik*	0	5,6667	5,6667	0
3	Elektromonter (elektryk) zakładowy	0	5,5	5,5	0
4	Kucharz małej gastronomii*	0	5,1667	5,1667	0
5	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	0	4,5	4,5	0
6	Brakarz wyrobów przemysłowych	0	4,1667	4,1667	0
7	Ładowacz	0	4,1667	4,1667	0
8	Pozostali kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	0	3,8333	3,8333	0
9	Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	0	3,8333	3,8333	0
10	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	0	3,6667	3,6667	0

*Oznacza, że dany zawód objęty jest kształceniem w systemie szkolnym.

W przypadku dużych grup zawodowych, maksymalny wskaźnik nadwyżki w I połowie 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie wystąpił w czterech dużych grupach zawodowych: leśnicy i rybacy, kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych, rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby oraz żołnierze szeregowi. W tych przypadkach nie pojawiła się żadna oferta pracy dla bezrobotnych z powyższych grup zawodowych. Pozostałe duże grupy zawodowe o wysokim wskaźniku zostały zaprezentowane w tabeli zamieszczonej poniżej.

Tabela 21. Duże grupy zawodowe o maksymalnym i wysokim wskaźniku nadwyżki w I połowie 2014 r.

L.p.	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	Leśnicy i rybacy	0
2	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0
3	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0
4	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0
5	Żołnierze szeregowi	0
6	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0,0667
7	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,0714
8	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,0833

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Częstochowa
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

9	Specjaliści nauczania i wychowania	0,1302
10	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,1311

W przypadku elementarnych grup zawodowych, struktura prezentuje się następująco. Maksymalna nadwyżka pomiędzy liczbą bezrobotnych a liczbą ofert pracy wystąpiła w I połowie 2014 roku w przypadku aż 168 zawodów.

Tabela 22. Elementarne grupy zawodowe o maksymalnym wskaźniku deficytu w I połowie 2014 r.

L.p.	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	Farmaceuci	0
2	Matematycy, statystycy i pokrewni	0
3	Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu	0
4	Nauczyciele akademicki	0
5	Nauczyciele szkół specjalnych	0
6	Nauczyciele kształcenia zawodowego	0
7	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	0
8	Ratownicy medyczni	0
9	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	0
10	Lektorzy języków obcych	0
11	Lekarze dentyści specjaliści	0
12	Lekarze bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0
13	Lekarze dentyści bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0
14	Sekretarze sądowi	0
15	Technicy leśnictwa	0
16	Technicy analityki medycznej	0
17	Technicy rolnictwa i pokrewni	0
18	Technicy technologii żywności	0
19	Technicy urządzeń ruchu lotniczego	0
20	Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	0
21	Oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni	0
22	Chemicy	0
23	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	0
24	Dietetycy i żywieniowcy	0
25	Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia	0
26	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0
27	Fizycy i astronomowie	0
28	Filozofowie, historycy i politolodzy	0
29	Kierownicy biura	0
30	Kierownicy w gastronomii	0
31	Kierownicy w hotelarstwie	0
32	Kierownicy do spraw finansowych	0
33	Kierownicy do spraw budownictwa	0

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Częstochowa
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

34	Kierownicy do spraw badań i rozwoju	0
35	Kierownicy do spraw logistyki i pokrewni	0
36	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0
37	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	0
38	Kierownicy do spraw reklamy i public relations	0
39	Kierownicy do spraw strategicznych i planowania	0
40	Kierownicy do spraw sportu, rekreacji i kultury	0
41	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	0
42	Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	0
43	Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych	0
44	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	0
45	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	0
46	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
47	Listonosze i pokrewni	0
48	Literaci i inni autorzy tekstów	0
49	Mistrzowie produkcji w budownictwie	0
50	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	0
51	Piloci statków powietrznych i personel pokrewny	0
52	Windykatorzy i pokrewni	0
53	Aktorzy	0
54	Ekonomiści	0
55	Planiści produkcyjni	0
56	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	0
57	Ankieterzy	0
58	Inżynierowie chemicy i pokrewni	0
59	Inżynierowie górnictwa, metalurgii i pokrewni	0
60	Konduktorzy i pokrewni	0
61	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	0
62	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów metalurgicznych	0
63	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
64	Pośrednicy handlowi	0
65	Policjanci służby kryminalnej	0
66	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	0
67	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0
68	Żołnierze szeregowi	0
69	Optycy okularowi	0
70	Operatorzy aparatury medycznej	0
71	Operatorzy centrali telefonicznych	0
72	Operatorzy urządzeń energetycznych	0
73	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	0
74	Specjaliści do spraw religii	0
75	Specjaliści do spraw społecznych	0
76	Specjaliści ratownictwa medycznego	0

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Częstochowa
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

77	Specjaliści diagnostyki laboratoryjnej	0
78	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	0
79	Specjaliści do spraw sieci komputerowych	0
80	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	0
81	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	0
82	Architekci krajobrazu	0
83	Archeolodzy, socjolodzy i pokrewni	0
84	Organizatorzy konferencji i imprez	0
85	Pracownicy biur informacji	0
86	Projektanci i administratorzy baz danych	0
87	Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek	0
88	Prezenterzy radiowi, telewizyjni i pokrewni	0
89	Projektanci aplikacji sieciowych i multimedii	0
90	Pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych	0
91	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	0
92	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	0
93	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	0
94	Urbaniści i inżynierowie ruchu drogowego	0
95	Urzędnicy do spraw świadczeń społecznych	0
96	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani	0
97	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	0
98	Stewardzi	0
99	Funkcjonariusze służb specjalnych	0
100	Funkcjonariusze służby więziennej	0
101	Muzycy i pokrewni	0
102	Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)	0
103	Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	0
104	Kaletnicy, rymarze i pokrewni	0
105	Maszyniści kolejowi i metra	0
106	Maszyniści silników, kotłów parowych i pokrewni	0
107	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	0
108	Takielarze i monterzy konstrukcji linowych	0
109	Ładowacze nieczystości	0
110	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	0
111	Ceramicy i pokrewni	0
112	Mechanicy pojazdów jednośladowych	0
113	Mechanicy statków powietrznych i pokrewni	0
114	Cieśle i stolarze budowlani	0
115	Kierownicy sprzedaży w marketach	0
116	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	0
117	Układacze towarów na półkach	0
118	Zmywacze okien	0
119	Instruktorzy nauki jazdy	0
120	Formierze odlewniczy i pokrewni	0

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Częstochowa
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

121	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	0
122	Kowale i operatorzy pras kuźniczych	0
123	Monterzy budownictwa wodnego	0
124	Monterzy sprzętu elektronicznego	0
125	Pomoce domowe i sprzątaczk	0
126	Pomocniczy personel medyczny	0
127	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	0
128	Rolnicy upraw polowych	0
129	Rolnicy upraw mieszanych	0
130	Robotnicy leśni i pokrewni	0
131	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	0
132	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	0
133	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	0
134	Robotnicy pomocniczy przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	0
135	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	0
136	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
137	Sortowacze odpadów	0
138	Operatorzy maszyn do prania	0
139	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	0
140	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	0
141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	0
142	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych	0
143	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	0
144	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	0
145	Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami	0
146	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	0
147	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	0
148	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	0
149	Operatorzy urządzeń pakujących, do napełniania butelek i urządzeń znakujących	0
150	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
151	Sprzedawcy uliczni żywności	0
152	Brakarze wyrobów przemysłowych	0
153	Pracownicy usług domowych	0
154	Praczk	0
155	Pracownicy domowej opieki osobistej	0
156	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	0
157	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
158	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
159	Asystenci nauczycieli	0
160	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	0
161	Strażacy	0

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Częstochowa
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

162	Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	0
163	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	0
164	Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0
165	Szklarze	0
166	Właściciele sklepów	0
167	Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów	0
168	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	0

Zawody zrównoważone w mieście Częstochowa w I połowie 2014 roku

Poprzez zawód zrównoważony należy rozumieć zawód, w którym występuje względna równowaga pomiędzy liczbą osób poszukujących pracy w danym zawodzie, a liczbą pojawiających się ofert pracy dotyczących tego zawodu. Bilans pomiędzy liczbą zgłaszanych ofert pracy w ściśle określonym zawodzie a napływem bezrobotnych osób w zawodzie jest równy lub bliski wartości 0. Stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób bezrobotnych w danym zawodzie mieści się w przedziale od 0,9 do 1,1 ($0,9 \leq W \leq 1,1$). Liczba ofert pracy pozyskanych przez PUP w Częstochowie jest zbliżona do liczby rejestrujących się bezrobotnych a popyt i podaż na kwalifikacje równoważą się. Równowaga pomiędzy podażą a popytem na lokalnym rynku pracy w mieście Częstochowa w I połowie 2014 roku wystąpiła w przypadku 36 zawodów.

Tabela 23. Zawody zrównoważone w I połowie 2014 r.

L.p.	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I poł. 2014 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I poł. 2014 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w I poł. 2014 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	Dyrektor generalny	0,1667	0,1667	0	1
2	Geolog	0,1667	0,1667	0	1
3	Pozostali inżynierowie inżynierii środowiska	0,3333	0,3333	0	1
4	Specjalista do spraw pozyskiwania funduszy	0,1667	0,1667	0	1
5	Pozostali artyści plastycy	0,1667	0,1667	0	1
6	Technik technologii chemicznej*	0,1667	0,1667	0	1
7	Technik automatyk	0,1667	0,1667	0	1
8	Technik weterynarii*	0,1667	0,1667	0	1
9	Asystentka stomatologiczna*	0,5	0,5	0	1
10	Terapeuta zajęciowy*	0,3333	0,3333	0	1
11	Pracownik obsługi produktów finansowych	0,1667	0,1667	0	1

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Częstochowa
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

12	Pracownik działu logistyki	0,5	0,5	0	1
13	Spedytor	0,3333	0,3333	0	1
14	Technik logistik*	0,1667	0,1667	0	1
15	Sekretarka medyczna	0,3333	0,3333	0	1
16	Sekretarka notarialna	0,1667	0,1667	0	1
17	Operator sprzętu komputerowego	0,1667	0,1667	0	1
18	Administrator nieruchomości	0,1667	0,1667	0	1
19	Inwentaryzator	0,1667	0,1667	0	1
20	Dyspozytor radio taxi	0,3333	0,3333	0	1
21	Korektor tekstu	0,1667	0,1667	0	1
22	Intendent	0,1667	0,1667	0	1
23	Monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	0,1667	0,1667	0	1
24	Pozostali pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	0,1667	0,1667	0	1
25	Drukarz*	0,3333	0,3333	0	1
26	Operator maszyn intrologatorskich	0,1667	0,1667	0	1
27	Monter elektronik - sprzęt komputerowy	0,1667	0,1667	0	1
28	Monter sieci telekomunikacyjnych	0,1667	0,1667	0	1
29	Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	0,3333	0,3333	0	1
30	Hafciarka	0,1667	0,1667	0	1
31	Operator urządzeń wytwórczych mieszanek betonowych	0,1667	0,1667	0	1
32	Operator urządzeń do wulkanizacji	0,3333	0,3333	0	1
33	Sprzedawca uliczny produktów nieżywnościowych	0,1667	0,1667	0	1
34	Opiekunka dziecięca*	1,3333	1,1667	-0,1667	1,1429
35	Recepcjonista	1,3333	1,1667	-0,1667	1,1429
36	Pozostałe pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne	6,3333	5,5	-0,8333	1,1515

*Oznacza, że dany zawód objęty jest kształceniem w systemie szkolnym.

W przypadku dużych grup zawodowych równowaga pomiędzy liczbą ofert pracy a liczbą bezrobotnych osób – mieszkańców miasta Częstochowa w I półroczu 2014 roku wystąpiła w przypadku trzech dużych grup zawodowych: pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej, kierowcy i operatorzy pojazdów oraz technicy informatycy. W przypadku zawodów elementarnych wynika, iż w analizowanym okresie równowaga pomiędzy zapotrzebowaniem pracodawców a liczbą osób bezrobotnych w zawodzie wystąpiła w przypadku 12 elementarnych grup zawodowych. Zrównoważone, elementarne grupy zawodowe w I półroczu 2014 roku w mieście Częstochowa prezentuje poniższa tabela.

Tabela 24. Elementarne zawody zrównoważone w I połowie 2014 r.

L.p.	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	0,9348

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Częstochowa
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

2	Pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,963
3	Sekretarze medyczni i pokrewni	1
4	Technicy weterynarii	1
5	Technicy chemicy i pokrewni	1
6	Pielęgniarki specjalistki	1
7	Kodowacze, korektorzy i pokrewni	1
8	Asystenci dentystyczni	1
9	Monterzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	1
10	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	1
11	Sprzedawcy uliczni produktów nieżywnościowych	1
12	Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni	1

Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w mieście Częstochowa

W I półroczu 2014 roku odnotowano 28 zawodów elementarnych, które najsilniej generowały długotrwałe bezrobocie w mieście Częstochowa. Osoby bezrobotne posiadające zawód zaliczany do wskazanych w tabeli grup zawodowych mogą mieć trudności w znalezieniu zatrudnienia za pośrednictwem urzędu pracy i są w największym stopniu zagrożone długotrwałym bezrobociem. Wykaz wszystkich zawodów, które powodować mogą długotrwałe bezrobocie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 25. Zawody generujące długotrwałe bezrobocia w I połowie 2014 r.

Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
Nauczyciele szkół specjalnych	1
Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	1
Lekarze dentyści specjaliści	1
Lekarze dentyści bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	1
Technicy leśnictwa	1
Technicy chemicy i pokrewni	1
Technicy urządzeń ruchu lotniczego	1
Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	1
Planiści produkcyjni	1
Inżynierowie telekomunikacji	1
Pośrednicy handlowi	1
Policjanci służby kryminalnej	1
Specjaliści do spraw religii	1
Pracownicy biur informacji	1
Projektanci i administratorzy baz danych	1
Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani	1
Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	1

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Częstochowa
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

Muzycy i pokrewni	1
Zmywacze okien	1
Monterzy budownictwa wodnego	1
Rolnicy upraw mieszanych	1
Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin	1
Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	1
Pracownicy zakładów pogrzebowych	1
Pracownicy domowej opieki osobistej	1
Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	1
Asystenci nauczycieli	1
Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	1

Inaczej prezentuje się sytuacja w przypadku zawodów elementarnych, które zostały wymienione w poniższej tabeli. Według danych osoby te w najmniejszym stopniu są zagrożone długotrwałym bezrobociem. Wysokość wskaźnika w tych przypadkach wynosiła 0.

Tabela 26. Zawody nie zagrożone długotrwałym bezrobociem w I połowie 2014 r.

Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
Farmaceuci	0
Kartografowie i geodeci	0
Ratownicy medyczni	0
Lekarze bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0
Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0
Technicy weterynarii	0
Technicy sieci internetowych	0
Oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni	0
Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia	0
Kierownicy w hotelarstwie	0
Kierownicy do spraw badań i rozwoju	0
Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	0
Kierownicy do spraw sportu, rekreacji i kultury	0
Pielęgniarki specjalistki	0
Aktorzy	0
Analitycy systemowi	0
Inżynierowie chemicy i pokrewni	0
Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	0
Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	0
Kontrolerzy (sterowniczy) procesów metalurgicznych	0
Żołnierze szeregowi	0
Operatorzy aparatury medycznej	0
Operatorzy wprowadzania danych	0
Operatorzy urządzeń teleinformatycznych	0

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Częstochowa
I półrocze 2014 roku – część diagnostyczna*

Specjaliści ratownictwa medycznego	0
Specjaliści diagnostyki laboratoryjnej	0
Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	0
Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	0
Architekci krajobrazu	0
Organizatorzy konferencji i imprez	0
Programiści aplikacji	0
Prezenterzy radiowi, telewizyjni i pokrewni	0
Projektanci aplikacji sieciowych i multimediów	0
Pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych	0
Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	0
Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	0
Urbaniści i inżynierowie ruchu drogowego	0
Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	0
Psycholodzy i pokrewni	0
Stewardzi	0
Bukmacherzy, krupierzy i pokrewni	0
Funkcjonariusze służb specjalnych	0
Funkcjonariusze służby więziennej	0
Takielarze i monterzy konstrukcji linowych	0
Mechanicy statków powietrznych i pokrewni	0
Kierownicy sprzedaży w marketach	0
Hodowcy wyspecjalizowanej produkcji zwierzęcej	0
Kowale i operatorzy pras kuźniczych	0
Rolnicy upraw polowych	0
Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów	0
Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	0
Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	0
Robotnicy pomocniczy w kopalniach i kamieniołomach	0
Robotnicy pomocniczy przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	0
Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	0
Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	0
Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami	0
Operatorzy urządzeń pakujących, do napełniania butelek i urządzeń znakujących	0
Sprzedawcy uliczni żywności	0
Pracownicy świadczący usługi na ulicach	0
Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	0
Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	0
Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni	0
Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	0

Szansa uzyskania oferty w zawodzie w mieście Częstochowa

Poniżej przedstawiono ranking zawodów według szansy na podjęcie zatrudnienia według kodów czterocyfrowych. Spośród 365 kategorii, żadnej szansy na znalezienie pracy nie mieli poszukujący jej w aż 165 grupach zawodów. Powodem tej sytuacji może być występowanie pewnych specyficznych grup zawodowych, na które zapotrzebowanie pojawia się sporadycznie lub jest ograniczone względami przewidywanych i preferowanych kierunków rozwoju społeczno – gospodarczego. Pełne zabezpieczenie potrzeb osób poszukujących pracy, oznaczające pojawienie się chociaż jednej oferty dla każdego bezrobotnego wystąpiło w trzech zawodach: pielęgniarce specjalistki, analitycy systemowi, operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni (wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy MAX).

Poniżej przedstawiono zawody według wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy i zatrudnienia w danym zawodzie. W zamieszczonej poniżej tabeli przedstawiono te z zawodów, które dają osobom bezrobotnym największe szanse na znalezienie zatrudnienia. Przygotowany ranking stanowi korelację zawodów posiadanych przez osoby bezrobotne oraz ofert pracy skierowanych do bezrobotnych przedstawicieli danych zawodów. Dużą szansę uzyskania pracy w zawodzie mają osoby bezrobotne posiadające zawody przedstawione poniżej.

Tabela 27. Wskaźnik szansy uzyskania oferty.

Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
Pielęgniarki specjalistki	MAX
Analitycy systemowi	MAX
Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	MAX
Operatorzy wprowadzania danych	1,6666
Operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku	1,5333
Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	1,3332
Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	1

5. WNIOSKI

Dane zaprezentowane w przedstawionym rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Częstochowa jednoznacznie wskazują na stopniowe zmiany fluktuacji i struktury rejestrowanego bezrobocia i mogą być symptomem zmian w kolejnych miesiącach. Dotychczasowe tendencje, które charakteryzowały się cyklicznym wzrostem liczby zarówno zarejestrowanych osób bezrobotnych, jaki i zwiększającym się napływem osób bezrobotnych w okresach rocznych a także zmniejszająca się liczbą ofert pracy pozyskanych od pracodawców, uległy zmianom i przeobrażeniu. Okazuje się, że po raz pierwszy od sześciu lat liczba osób bezrobotnych w mieście Częstochowa (według danych na koniec każdego półrocza) przestała wzrastać. Należy także zauważyć, że liczba pozyskanych ofert pracy wzrosła o 9,1% w porównaniu do danych z I półrocza 2013 roku i aż o 24,6% w odniesieniu do liczby ofert pracy w I półroczu 2012 roku. Takie wyniki są bardzo pozytywnym symptomem, ponieważ wraz ze zmniejszeniem liczby osób bezrobotnych, zwiększa się jednocześnie liczba dostępnych ofert pracy umożliwiających osobom bezrobotnym aktywizację zawodową.

Liczba osób bezrobotnych zamieszkałych w Częstochowie i zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie według danych na dzień 30 czerwca 2014 roku wynosiła 13 736, z czego 48,0% tj. 6 598 stanowiły kobiety. Liczba bezrobotnych mężczyzn to 7 138 – 52,0% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych na dzień 30 czerwca 2014 roku, była niższa aż o 1 473 osoby. Spadek liczby osób bezrobotnych wyniósł 9,7%

Liczba osób bezrobotnych, które nie posiadają zawodu lub posiadające inny zawód wynosiła 1 840. Osoby bez zawodu i posiadające inny zawód stanowiły największy odsetek ogólnej liczby osób bezrobotnych – 13,4%. Bezrobotni bez zawodu jest to grupa obejmująca przede wszystkim osoby z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym, osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące, jak również osoby młode, które ukończyły szkołę średnią zawodową, jednakże nie obroniły tytułu zawodowego. Osoby te wymagają przyuczenia do zawodu poprzez uczestnictwo w szkoleniach oraz objęcie tych osób instrumentami rynku pracy. Kolejne zawody, które generowały znaczną ilość osób bezrobotnych na koniec czerwca 2014 roku to: sprzedawca – 1 215 osób bezrobotnych,

ślusarz – 348, robotnik budowlany – 278, szwaczka – 235, sprzątaczką biurową – 209, magazynier – 204 oraz krawiec – 200 osób bezrobotnych.

Najliczniejszą grupę wśród osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy stanowili bezrobotni posiadający zawód sprzedawcy – 554 osoby. Odsetek osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy posiadających zawód sprzedawcy, wśród wszystkich osób bezrobotnych w zawodzie sprzedawcy wynosił aż 45,6%. Znaczną liczbę osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy stanowią osoby bez zawodu lub posiadający inny zawód – 230. Powyżej 100 osób bezrobotnych pozostających w ewidencji PUP w Częstochowie przez okres ponad 12 miesięcy odnotowano także w zawodach – ślusarz, robotnik budowlany, technik prac biurowych, sprzątaczką biurową oraz krawiec.

Dokonując analizy sytuacji osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy należy podkreślić, iż niektóre zawody reprezentowane przez ogół bezrobotnych mieszkańców miasta Częstochowa, według danych na 31.06.2014 zdominowane były przez osoby bezrobotne powyżej 12 miesięcy. Między innymi w takich zawodach jak: technik prac biurowych, murarz, technik ekonomista, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, kucharz oraz mechanik samochodów osobowych, odsetek osób długotrwale bezrobotnych wynosił ponad 50% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych.

W ciągu I półrocza 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie zarejestrowano 7 397 bezrobotnych mieszkańców miasta Częstochowa, w tym 3 178 kobiet – 42,3% ogółu zarejestrowanych w okresie I półrocza 2014 roku osób bezrobotnych oraz 4 219 mężczyzn – 57,7%

W I połowie 2014 roku zarejestrowano 1 195 osób bez zawodu lub posiadających inny zawód. Kolejne grupy zawodowe reprezentowane przez osoby rejestrujące się w omawianym okresie w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie to: sprzedawca – 593 osoby bezrobotne, ślusarz – 177 osób, robotnik budowlany – 140, magazynier – 125, szwaczka - 117 oraz przedstawiciel handlowy – 102.

Według danych w I połowie 2014 roku Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie pozyskał 2 147 ofert pracy dla osób bezrobotnych. Zgłoszone w I półroczu 2014 roku propozycje pracy w znacznej części dotyczyły prac subsydiowanych. Liczba pozyskanych ofert pracy wzrosła o 9,1% w porównaniu do danych z I półrocza 2013 roku.

W I półroczu 2014 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie wpłynęła największa liczba ofert pracy w zawodzie technik prac biurowych. Dla osób bezrobotnych skierowano w tym okresie 163 propozycji pracy w tym zawodzie, co stanowiło 7,6% wszystkich zgłoszonych propozycji zatrudnienia. Znaczna liczba ofert pracy skierowana była to osób bezrobotnych w zawodzie: kierowca ciągnika siodłowego – 153 ofert pracy, sprzedawca – 134 oferty, technik handlowiec – 70, magazynier – 53 oraz sprzątaczką biurową – 52.

Szczegółowe analizy lokalnego rynku pracy dla miasta Częstochowa wskazują, że zawody, które charakteryzują się największym wskaźnikiem deficytu i zapotrzebowaniem lokalnego rynku pracy wyrażonego liczbą przesłanych ofert pracy to między innymi: kierowca ciągnika siodłowego, dyspozytor transportu samochodowego, operator maszyn do obróbki skrawaniem, wizażystka / stylistka, pozostali ślusarze i pokrewni oraz sprzątaczką pojazdów. Są to zawody deficytowe na które występuje duże zapotrzebowanie na rynku pracy a jednocześnie brakuje osób bezrobotnych w tych zawodach, które mogłyby tą pracę podjąć. Warto także zauważyć, że maksymalny wskaźnik deficytu (brak osób bezrobotnych w zawodzie) wystąpił w przypadku oferty pracy kierowanych dla osób posiadających takie elementarne umiejętności zawodowe jak np.: pozostali operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku, operator maszyn tkackich, drukarz sitodrukowy oraz operator urządzeń przemysłu szklarskiego.

Większość z deficytowych zawodów to zawody, w których można zdobyć uprawnienia za pośrednictwem szkoleń i kursów, które organizowane są przez urzędy pracy. Za pomocą instrumentu aktywizacji zawodowej jakimi są odpowiednie szkolenia można zapewnić lokalnemu rynkowi pracy odpowiednio wyszkolonych pracowników w zawodach deficytowych. W związku z powyższym należy podjąć aktywne działania w zakresie organizacji szkoleń indywidualnych w kierunkach zawodów deficytowych, których

kwalfikacje można uzyskać w ramach szkoleń i kursów realizowanych przez PUP w Częstochowie.

Wśród zawodów nadwyżkowych, szczególnie niekorzystna wydaje się być sytuacja osób bezrobotnych posiadających zawodowy: sprzedawca, ślusarz, robotnik budowlany, przedstawiciel handlowy, szwaczka, magazynier oraz pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle czyli zawodów, na które brakuje zapotrzebowania wśród pracodawców. Warto zauważyć, iż wśród analizowanych zawodów o wysokim wskaźniku nadwyżki, wystąpiły także zawody o specyfice maksymalnej nadwyżki. Oznacza to, że w danym zawodzie nie pojawiła się ani jedna oferta pracy skierowana do osób bezrobotnych. W powyższych zawodach wystąpił brak symetryczności pomiędzy zapotrzebowaniem rynku pracy a zawodami posiadanymi przez osoby bezrobotne. Największe problemy z zatrudnieniem – brak ofert pracy wystąpił w zawodach: technik mechanik, elektromonter (elektryk) zakładowy, kucharz małej gastronomii, pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji, brakarz wyrobów przemysłowych, ładowacz, pozostali pracownicy ochrony osób i mienia oraz monter instalacji i urządzeń sanitarnych. Duża liczba zawodów nadwyżkowych to zawody objęte kształceniem w systemie szkolnym. Konieczne jest więc podjęcie działań mających na celu weryfikację systemu kształcenia w tych kierunkach.

Należy zauważyć, że do celów statystycznych wykorzystywany jest tylko jeden zawód bezrobotnego (wyuczony bądź ostatni wykonywany) a bezrobotny często posiada ich kilka, więc wskazane w raporcie zawody deficytowe i nadwyżkowe nie są w pełni precyzyjne.

Spis tabel

<i>Tabela 1. Bezrobotni według zawodów w mieście Częstochowa na dzień 30.06.2014 r.</i>	<i>7</i>
<i>Tabela 2. Osoby bezrobotne powyżej 12 miesięcy według zawodów w mieście Częstochowa na dzień 30.06.2014 r.</i>	<i>9</i>
<i>Tabela 3. Osoby bezrobotne według grup zawodowych w Częstochowie na dzień 30.06.2014 r.</i>	<i>10</i>
<i>Tabela 4. Długotrwale bezrobotni według grup zawodowych w mieście Częstochowa na dzień 30.06.2014 r.</i>	<i>11</i>
<i>Tabela 5. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w I połowie 2014 roku i na koniec I połowy 2014 roku</i>	<i>12</i>
<i>Tabela 6. Struktura bezrobocia rejestrowanego według sekcji PKD w mieście Częstochowa w I połowie 2014 roku</i>	<i>14</i>
<i>Tabela 7. Struktura napływu bezrobotnych w mieście Częstochowa w I połowie 2014 roku.</i>	<i>15</i>
<i>Tabela 8. Napływ bezrobotnych w I połowie 2014 roku. Duże grupy zawodowe.</i>	<i>16</i>
<i>Tabela 9. Napływ bezrobotnych w I połowie 2014 roku. Elementarne grupy zawodowe.</i>	<i>17</i>
<i>Tabela 10. Oferty pracy zgłoszone przez pracodawców w I połowie 2014 roku.</i>	<i>18</i>
<i>Tabela 11. Oferty pracy zgłoszone przez pracodawców w I połowie 2014 roku. Duże grupy zawodowe.</i>	<i>19</i>
<i>Tabela 12. Oferty pracy zgłoszone przez pracodawców w I połowie 2014 roku. Elementarne grupy zawodowe.</i>	<i>20</i>
<i>Tabela 13. Oferty pracy według sekcji PKD w I połowie 2014 roku i na koniec I połowy 2014 roku. ...</i>	<i>21</i>
<i>Tabela 14. Struktura ofert pracy według sekcji PKD w I połowie 2014 roku i na koniec I połowy 2014 roku.</i>	<i>22</i>
<i>Tabela 15. Bezrobotni i oferty pracy według sekcji PKD w mieście Częstochowa w I połowie 2014 roku.</i>	<i>23</i>
<i>Tabela 16. Ranking 30 zawodów deficytowych w I połowie 2014 r.</i>	<i>25</i>
<i>Tabela 17. Ranking 10 zawodów o maksymalnym wskaźniku deficytu w I połowie 2014 r.</i>	<i>26</i>
<i>Tabela 18. Elementarne grupy zawodowe o maksymalnym wskaźniku deficytu w I połowie 2014 r. ..</i>	<i>26</i>
<i>Tabela 19. Ranking 30 zawodów nadwyżkowych w I połowie 2014 r.</i>	<i>27</i>
<i>Tabela 20. Ranking 10 zawodów o maksymalnym wskaźniku nadwyżki w I połowie 2014 r.</i>	<i>29</i>
<i>Tabela 21. Duże grupy zawodowe o wysokim wskaźniku nadwyżki w I połowie 2014 r.</i>	<i>29</i>
<i>Tabela 22. Elementarne grupy zawodowe o maksymalnym wskaźniku deficytu w I połowie 2014 r. .</i>	<i>30</i>
<i>Tabela 23. Zawody zrównoważone w I połowie 2014 r.</i>	<i>34</i>
<i>Tabela 24. Elementarne zawody zrównoważone w I połowie 2014 r.</i>	<i>35</i>
<i>Tabela 25. Zawody generujące długotrwale bezrobocia w I połowie 2014 r.</i>	<i>36</i>
<i>Tabela 26. Zawody nie zagrożone długotrwałym bezrobociem w I połowie 2014 r.</i>	<i>37</i>
<i>Tabela 27. Wskaźnik szansy uzyskania oferty.</i>	<i>39</i>